

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційну роботу У Янїліня на тему: «Підготовка майбутніх вчителів до роботи з обдарованими дітьми в неформальній освіті КНР», представлену на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Актуальність дисертаційної роботи. За останні роки в Україні спостерігається сплеск неформальної освіти, її поширення та вплив на різні соціально-вікові та професійні групи. Також зростає коло осіб, які професійно займаються розвитком неформальної освіти, формуючи інноваційні техніки та методи, які є ефективними у навчанні різних категорій споживачів таких послуг, зокрема і дітей. Позитивні зміни відбуваються у законодавчому полі: офіційно з'явилися такі фахівці, як фасілітатори, коучі, гувернери тощо, які мають право надавати освітні послуги в неформальному секторі та працювати з дітьми.

У той ж час, незважаючи на динамічний розвиток неформальної освіти, майже критичним є відсутність ґрунтовних досліджень, спрямованих на ряд проблем, які існують в даній сфері. В Україні поки що не існує визнаних стандартів неформальної освіти, але є декілька організацій, які займаються розвитком її стандартів та показників якості. Серед них Українська Академія Лідерства, Прометеус, Міжнаціональний центр неформальної освіти тощо. Натомість у країнах ЄС неформальна освіта сприймається роботодавцями на рівні з формальною. Її розвитку там сприяють міжнародні організації – ООН, ЮНЕСКО, Європейський Союз, Рада Європи та інші.

З метою пошуку ефективних шляхів формування адекватного ринку освітніх послуг в Україні (зокрема, підвищення якості його неформального сектору) доцільно звернутися до позитивних напрацювань та розробок, що існують в інших країнах. У світлі цього особливий інтерес представляє досвід тих держав, у яких вже є стала та дієва система взаємодії формальної та неформальної освіти. З огляду на це цікавим є досвід Китаю, адже саме у цій країні з кінця ХХ ст. активно функціонує сектор неформальної освіти, який, з

одного боку, є здоровою альтернативою освіті формальній (щодо методів та підходів до організації освітньої діяльності, особливо у молодшій школі та на дошкільному рівні), а з іншого – саме неформальній освіті держава делегує певну кількість освітніх активностей, зокрема і початкову роботу з обдарованими дітьми.

Робота У Яньліня вирізняється своєю надсучасністю (джерела, якими користується автор, є датованими 2015-2022 рр.), актуальністю, вірогідністю отриманих результатів та презентує велику кількість нового матеріалу, який може слугувати підґрунтям для подальших досліджень українських фахівців. Особливо варто відмітити практичний матеріал, який піддавався аналізу з боку автора, та презентує такі раніше невідомі (або маловідомі) в українській фаховій літературі, як:

- підготовка майбутніх вчителів за системою «шуанши» (або «вчитель подвійного типу») та «вчительські двійки», які впроваджені в практику приватного педагогічного університету Міжнародний молодіжний університет (м.Пекін), Університет СІАС (м. Чженчжоу, провінція Хенан) та Університет “СН Мандарин” (м.Шанхай) тощо;
- педагогічна інтернатура та практика підготовки на першому робочому місці;
- використання можливостей телеуніверситетів, спеціалізованих методичних онлайн курсів (на кшталт TOEFUL, MEGGIE, ESL) з подальшою сертифікацією як передумови працевлаштування в школи, які використовують означені методики, та інше.

Однак, як зазначає автор дослідження, підготовка майбутніх вчителів до роботи з обдарованими дітьми та в неформальній освіті не є завданням державних вищих та професійних закладів освіти в КНР і не відображено в навчальних програмах та курсах.

Практичне значення дослідження полягає в систематизації теоретичних ідей та практичних підходів щодо підготовки майбутніх вчителів до роботи з обдарованими дітьми в неформальній освіті в КНР (як у державних, так і

недержавних закладах вищої та професійній педагогічній освіті, а також через підготовку фахівця на робочому місці, педагогічну інternатуру, онлайн та самоосвіту тощо), визначені його проблемних положень та прогнозовані вектору розвитку з огляду на зміни у чинному законодавстві країни.

Одержані результати дослідження можуть використовуватися під час викладання таких навчальних курсів: «Педагогіка», «Загальна педагогіка», «Порівняльна педагогіка», «Педагогіка вищої школи». У дослідженні проаналізовано сучасні педагогічні ідеї КНР, які можуть мати певний вплив на розв'язання сучасних проблем щодо формування змісту освіти та розробки ефективних методів підготовки майбутніх педагогічних працівників до роботи з обдарованими дітьми та до роботи в неформальній освіті. Зміст дисертації сприяє формуванню цілісного уявлення про підходи до формування проблеми, що досліджується.

Наукова новизна роботи полягає в систематизації теоретичних ідей та узагальненні досвіду з питань підготовки майбутніх вчителів до роботи з обдарованими дітьми в неформальній освіті КНР та визначенні подальших шляхів розвитку цього аспекту з огляду на зміни у чинному законодавстві країни, що є відображеним у меті та завданнях дослідження.

Завдання дослідження полягають у наступному:

1. висвітлити сутність ключових для дослідження понять: обдарованість, талановитість, неформальна освіта, недержавна освіта, заклад неформальної освіти тощо;
2. визначити етапи формування неформальної освіти як сектору надання освітніх послуг в сучасній КНР та її взаємодії з формальною освітою в країні;
3. проаналізувати теорію та практику підготовки та перепідготовки вчителів КНР до роботи з обдарованими дітьми та в закладах неформальної освіти;
4. схарактеризувати нормативно-соціальне підґрунтя розвитку сектору неформальної освіти в Сучасній КНР з огляду на зміни в чинному законодавстві;

5. нарисово спрогнозувати особливості функціонування закладів неформальної освіти та підготовку педагогічних працівників до роботи в них у найближчому майбутньому в КНР.

Маємо зазначити, що, на наш погляд, розв'язання всіх заявлених завдань у повному обсязі знайшло своє відображення на сторінках дисертаційного дослідження, що рецензується.

Висновок: Дисертаційна робота «Підготовка майбутніх вчителів до роботи з обдарованими дітьми в неформальній освіті КНР» є самостійним і завершеним науковим дослідженням на правах рукопису, яке виконано здобувачем особисто за актуальною темою з використанням адекватних методів наукового пошуку. Робота характеризується єдністю змісту, містить нові науково обґрунтовані теоретичні та експериментальні результати проведених здобувачем досліджень, які мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, свідчать про особистий внесок здобувача в науку та достатньо повно оприлюднені у наукових працях здобувача, за своєю актуальністю, науковою новизною отриманих результатів, теоретичним і практичним значенням. Дисертація відповідає спеціальності 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями) та вимогам до оформлення дисертації, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019) та п.10 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 № 167 (із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022), а її автор У Янєлінь заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 015 професійна освіта (за спеціалізаціями).

Рецензент:

доктор педагогічних наук, професор,
декан факультету початкової освіти
Харківського національного педагогічного
університету імені Г.С.Сковороди

[Handwritten signature]

Тетяна ДОВЖЕНКО

Підпис *[Handwritten signature]*
засвідчується *[Handwritten signature]* загальним відділом

[Handwritten signature]